

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

**OFISI YA RAIS,
TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA**

MKOA WA KILIMANJARO

MTIHANI WA MHULA WA II – DARASA LA V

05

SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Muda: Saa 1:30

Novemba 2024

MAELEKEZO

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenyе jumla ya maswali **nane (8)**
2. Jibu maswali **yote**.
3. Onesha wazi njia zilizotumika kujibu maswali yote katika nafasi iliyotolewa kwenye karatasi ya maswali.

SEHEMU A

1. Kwa kila swali chagua jibu sahihi zaidi kutoka kwa mbadala uliyopewa kwa kuandika barua kwenye mabano yaliyotolewa
 - i. Darasa la tano lilijifunza aina kadhaa za mashine ikiwa ni pamoja na mashine rahisi na mashine tata, ambayo kati ya zifuatazo ni mfano wa mashine tata?()
 - a) gari na mikasi
 - b) nyundo na kopo
 - c) cherehani na gari
 - d) ufagio na gari
 - e) nyundo na kijiko
 - ii. Katika mazingira yetu tuna makundi mbalimbali ya viumbe wenye sifa tofauti. tunaitaje somo la mwingilio kati ya viumbe hai na visivyo hai? ()
 - a)kuongezeka
 - b) uzazi
 - c) cytology
 - d) Ikolojia
 - e) mycology
 - iii. Sehemu ya maua inayohusika na uzazi inajulikana kama ovarii. tunaitaje sehemu ya kike ya ua?()
 - a) Stameni
 - b) pistili
 - c) mtindo
 - d) Unyanyapaa
 - e) ovarii

JINA LA MTAHINIWA
SHULE.....

JINA LA

iv. Uzazi na ukuaji wa wadudu hupitia hatua moja hadi nyingine. ni yupi kati ya wadudu wafuatao hupitia mabadiliko kamili?()

vi) Rangi ya kijani kibichi inayopatikana kwenye mesofili ya majani na kwenye mashina inajulikana kama klorofili. Je, sehemu ya jani iliyo na klorofili inaitwaje? ()

- a) Mshipa c) kloroplast
 - b) stomata d) zailemu
 - e) floemu

vii) Uchavushaji pweke hutokea wakati chavua inasafirishwa kutoka kwenye chavulio la ua hadi kwenye stigima, ni ipi kati ya mimea ifuatayo hujichavusha yenyewe? ()

viii) Sumaku huvi kitu kilichotengenezwa kwa chuma, je kifaa chenye koili inayozunguka kati ya sumaku kuzalisha umeme kinaitwaje? ()

- a) Dainamo
 - b) redio
 - c) sumaku ya pau
 - d) Dira
 - e) ngoma

ix) Bibi Asnat haoni vitu vilivyo karibu. Wewe kama mtaalam wa sayansi utamshauri atumie aina gani ya lenzi? ()

- a) Lenzi mbonyeo
 - b) lenzi mbonyeo
 - c) kioo cha ndege
 - d) Periscope
 - e) tube ya cylindrical

JINA LA MTAHINIWA **JINA LA SHULE.....** JINA LA
x) Ifuatayo ni mifano ya nyenzo ya daraja la kwanza ambayo umeijifunza. Ni ipi sio nyenzo daraja la kwanza?()

x) Ifuatayo ni mifano ya nyenzo ya daraja la kwanza ambayo umejifunza. Ni ipi sio nyenzo daraja la kwanza? ()

- a) Toroli
 - b) nyundo
 - c) mikasi
 - d) mtaimbo
 - e) mizani

2. Oanisha Orodha A na Jibu sahihi kutoka katika Orodha B

SW	KIFUNGU A	JIBU	KIFUNGU B
i.	Figo		A. Hutoa taka mwili ya oksijeni
ii.	Ini		B. Hutoa taka mwili ya jasho
iii.	Mapafu		C. Hutoa sumu mwilini
iv.	Ngozi		D. Mrija unaochukua damu kutoka kwenye figo kwenda kwenye moyo
v.	Vena ya renali		E. Hutoa taka mwili ya mkojo

3. Chagua jibu ndani ya kisanduku kifuatacho kisha jaza nafasi zilizoachwa wazi

Mbonyeo, Mbinuko, Kuona mbali, Fokasi, Maada

- (i) Uwezo wa kuona vitu vilivyo mbali _____

(ii) Sehemu ambayo mwanga hutawanyika baada ya kuakisiwa _____

(iii) Muonekano uliopinda kwa nje _____

(iv) Muonekano ulipinda kwa ndani _____

(v) Ni Kitu chochote chenye uzito na kinachoshika nafasi

4. Jibu maswali yafuatayo;

- (i) Vitu visivyohitajika mwilini ambavyo matokeo yake huwa sumu huitwa _____

(ii) Eleza maana ya **TARAKILISHI** _____

(iii) Usanisi nuru ni kitendo cha mmea kujitengenezea chakula chake, mahitaji muhimu ili mmea uweze k
chakula ni (a) _____ (b) _____

5. (i) Muhimili mkuu ndani ya tarakilishi ambao kazi yake kuu ni kuchata, kuhifadhi na kuamuru ni

- (ii) Tofautisha kati ya mrija wa zailemu na floemu

(iii) Mmea wenyе sifa ya kuwa na mzizi mkuu, majani mapana umetokana na mbegu yenyе ghala ya aina gani? _____

6 (i) Nini maana ya wanyama wa poikilothermia?

JINA LA MTAHINIWA JINA LA
SHULE.....

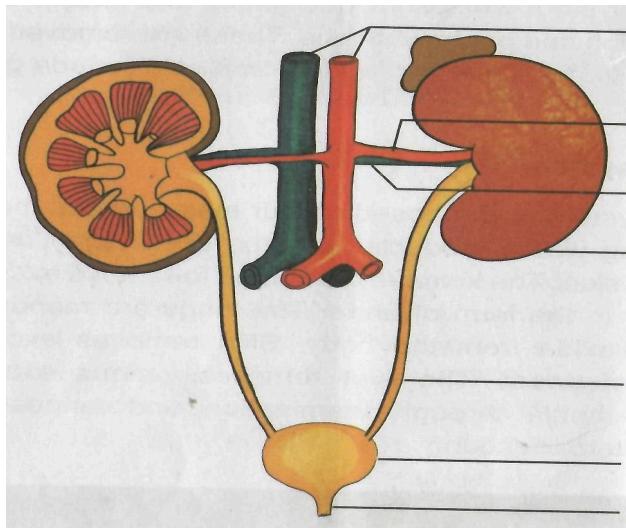
(ii) Toa mfano mmoja wa mnyama wa poikilothermia _____

(iii) Reptilia na ndege huzaliana kwa _____

(iv) Kwanini popo hutambulika kama mnyama? _____

(v) Maji + Kabonidayoksaidi X Wanga + O₂ + H₂O

Klorofili /umbijani

X ni _____

7. Angalia mchoro hapa chini na ujibu maswali

Z

i. Kutoka kwenye mchoro hapo juu ni nini kazi ya sehemu iliyoonyeshwa na herufi Z

ii. Mfumo hapo juu una mshipa wa figo ambao huondoa damu kutoka kwa figo hadi kwenye moyo kuitia
mshipa wa damu unaoitwa _____

iii. Jina la mfumo hapo juu ni nini _____

8. Toa maana ya alama zifuatazo

(i) ~~~~~ = _____

(ii) C = _____

YA MAJIBU SAYANSI DARASA LA V

Swali 1.

i	ii	iii	iv	v	vi	vii	viii	ix	x
C	D	B	B	D	C	B	A	B	A

Swali 2.

- i. E
- ii. C
- iii. A
- iv. B
- v. D

Swali 3.

- i. Kuona mbali/ long sightedness
- ii. Fokasi/ focus
- iii. Mbonyeo/ Concave
- iv. Mbinuko/ Convex
- v. Maada/ Matter

Swali la 4.

- i. Taka mwili/ Waste products
- ii. Ni kifaa cha kielektroniki kinachotumika kupokea, kuchakata na kutoa taarifa (data)/ is an electronic device used to input, process and output information (data).
- iii. A) kabonidaiyoksaidi/ Carbon dioxide
B) Maji / Water

Swali la 5

- i. Kichakato kikuu (KIKU) / Central Processing Unit (CPU)
- ii. **Zailemu** husafirisha maji na virutubisho kutoka kwenye shina kwenda kwenye majani wakati **Floemu** husafirisha kabohaidreti kutoka kwenye majani kwenda sehemu mbalimbali za mimea. / **Xylem** transports water and minerals from the stem to the leaf while **phloem** transports carbohydrate from the leaf to other parts of the plants.
- iii. Daikotiledoni/ Dicotyledon.

Swali 6.

JINA LA MTAHINIWA
SHULE.....

JINA LA

- i. A) Ni wanyama ambao jotoridi la miili yao hubadilika kufuatana na jotoridi la mazingira/ are animals whose body temperature change with the temperature around them.
B) Nyoka, mamba, mijusi na Chura/ Snake, crocodile, lizards and Frog.
- ii. Kutaga mayai/ laying eggs
- iii. Anazaa na kunyonyesha/ it gives birth and breastfeed
- iv. Mwanga wa juu/ sunlight

Swali 7.

- i) Kukusanya mkojo kutoka kwenye figo. / collecting urine from the kidney.
- ii) Vena kava/ vena cava
- iii) Mfumo wa mkojo. / urinary system

Swali la 8.

- i) Waya. / wire
- ii) Omu/ ohm